

Broj: 04-27-5- 2147/19
Datum: 17.10.2019. godine

OPĆINSKO VIJEĆE TEŠANJ

PREDMET: Informacija o održavanju cestovne infrastrukture na prostoru općine Tešanj

Prema Programu rada Općinskog vijeća pripremljena je Informacija koja sadrži osnovne informacije o održavanju putne infrastrukture na području općine Tešanj. Informacija se uglavnom odnosi na direktnu nadležnost općine Tešanj lokalne i nekategorisane ceste. Informacija ne sadrži podatke o projektima koji se pripremaju na rekonstrukciji cesta, proširenju ili izgradnji novih saobraćajnicam niti sadrži pojedinačne preglede po mjesnim zajednicama i slično.

Zimsko održavanje

Aktivnosti na pripremama za zimsko održavanje cesta na području općine Tešanj, u sezoni 2018/2019 godina započele su snimanjem stanja na terenu i utvrđivanjem dužina pojedinih dionica za zimsko održavanje. Općina Tešanj je na osnovu snimljenog stanja sačinila Plan zimskog održavanja i započela aktivnost na odabiru izvođača za poslove zimskog održavanja cesta na području općine Tešanj. Ranije usvojen koncept zimskog održavanja po osnovu kojeg se dio putnih pravaca povjerava mjesnim zajednicama na održavanje, pokazao se dobrim pristupom u kvalitetnijem i ekonomičnijem održavanju dijela putnih pravaca na području Općine. Stoga se sa tim pristupom nastavilo i u sezoni 2018/2019 godine. U skladu sa zapažanjima iz proteklih godina Lokalna cesta Tešanj-Medakovo-Tešanjka je bila vrlo često pod utabanim snijegom zbog velike frekvencije vozila, tako da smo u sezoni 18/19 na ovoj dionici organizirali čišćenje snijega kalijumovom soli, što je dalo dobre rezultate.

Planom zimskog održavanja u sezoni 2018/19 predviđeno je održavanje **274,60 km cesta i 28,7 km trotoara** na području općine Tešanj. Plan zimskog održavanja činile su:

1. Dionice putnih pravaca koje su putem javne nabavke oglašene za javno nadmetanje u dužini od 111,4 km.
 2. Dionice putnih pravaca koje su ponuđene mjesnim zajednicama na održavanje u dužini od 163,26 km.
- Nakon okončane tenderske procedure i potpisivanja ugovora sa odabranim ponuđačima te potpisanih sporazuma sa mjesnim zajednicama ugovoreni su radovi i to:
- „AB –TRANS“ doo Tešanj i "KM Gradnja" doo, u dužini od 11,00 km,
 - „DOBOJPUTEVI“ doo Doboj Jug, u dužini od 55,40 km,
 - JP „RAD“ doo Tešanj, u dužini od 30,30 km,
 - 4."GEO-PUT" doo Maglaj u dužini od 14,700
5. Mjesne zajednice, u dužini od 163,26 km puteva i 11 km trotoara, u ukupnom iznosu od 391.933.15 KM.

Obuhvat na Zimskom održavanju je **u sezoni 2018/2019 godine znatnije povećan**, a obuhvaćeno je oko 280 kilometara cesta i oko 29 kilometara trotoara. Shodno tome došlo je i do povećanje izdvajanja za zimsko održavanje za oko 35.000,00 KM ili za 8,5 % u odnosu na proteklu sezonu (npr uključen je put kroz Glinište i put kroz Rastoke).

U skladu sa odredbama ugovora kojima je regulisan način plaćanja ovisno o broju snježnih dana i kvalitetu održavanja, evidentirane su obustave ugovorenih sredstava od izvođača sa kojima je Općina potpisala ugovore u vrijednosti od oko 19,53% pa je stvorena obaveza prema izvođačima u iznosu od 198.486,71 KM

i mjesnim zajednicama 155.931,00 KM što iznosi ukupno 344.361,93 KM za 274,60 km cesta i 28,7 km trotoara. Time je uvažavanjem vremenskih prilika ostvarena ušteda u iznosu od 47.571,19 KM.

Na poslovima nadzora održavanja lokalnih cesta i gradskih ulica u zimskim uslovima angažovana su četiri uposlenika Općine Tešanj. Budžetom za 2019. godinu planirana su sredstva za zimsko održavanje u iznosu od 440.000,00 KM. Obzirom da zimsko održavanje obuhvata dvije budžetske godine, te se troškovi zimskog održavanja i raspoređuju na taj način, za sezonu u 2019 godini zimskog održavanja ostaje na raspolaganju 239.793,21 KM.

Na osnovu dostavljenih izvještaja mjesnih zajednica o aktivnostima na zimskom održavanju cesta, može se konstatovati da su mjesne zajednice angažujući uglavnom lokalne izvođače iz svojih sredina, odobrena sredstva namjenski utrošile. Većina mjesnih zajednica iznijela je zahtjeve o potrebi proširenja obuhvata održavanja cesta u zimskim uslovima. MZ koje su u prethodnoj sezoni angažovale nove izvođače, imale su i najviše problema pri zimskom održavanju puteva. Posebno MZ Tešanjka-Lepenica i MZ Kraševo. Magistralne i regionalne ceste su ugovorene od strane nadležnih institucija. Na pojedinim dionicama, gdje su bile evidentirane velike frekvencije vozila, imali smo slučajeve utabanosti snijega. Vanrednim naporima i angažovanjem dodatnih timova na terenu uspijevali smo otkloniti takve i slične pojave. Služba za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove redovno je pratila aktivnosti na zimskom održavanju, te je u skladu sa stanjem na terenu, samostalno i preko lica angažovanih na nadzoru, poduzimala potrebne mjere na poboljšanju prohodnosti putnih pravaca.

Pripreme za sezonu 2019/20

Pravovremeno se pristupilo postupku javne nabavke za ugovaranje zimskog održavanja za predstojeću zimsku sezonu. Shodno tome potpisani su svi ugovori sa izvođačima za zimsko **održavanje 111 km cesta različite kategorije u vrijednosti cca 278.000,00 KM**. Osim toga sa svim mjesnim zajednicama je potpisan sporazum u njihovom dijelu poslova **160,40 km cesta nižeg ranga i 16,80 km** trotoara u vrijednosti cca 168.760,00 KM.

Ljetno održavanje

Na održavanju puteva u 2019. godini imamo angažovane slijedeće firme:

Na održavanju asfaltnih puteva "Dobojputevi"d.d. Doboj Jug, vrijednost Ugovora 292.000,00 KM bez PDV,

Na održavanju asfaltnih puteva "GEO-PUT" Maglaj, vrijednost Ugovora 20.340,45 KM sa PDV-om,

Na sanaciji makadamskih puteva "KM gradnja" Tešanj, vrijednost Ugovora 83.986,00 KM bez PDV- a, i

Na sanaciji putnih kanala i propusta "KM gradnja" Tešanj, vrijednost Ugovora 65.149,00 KM bez PDV-a,.

U navedene cijene su ukalkulisani i poslovi na hitnoj sanaciji cesta, a prije sklapanja Ugovora.

U dosadašnjem dijelu sezone realizovani su ili u pripremi nalozi na održavanju asfaltnih puteva, kako slijedi:

	Sanacija asfaltnih puteva 2019.
Izvođač radova	"Dobojputevi" d.d. Doboj jug
Vrijednost ugovora	340.450,00 KM
Vrijednost realizovanih naloga	203.771,00 KM

Ukupno je realizovano naloga u vrijednosti 203.771,00 KM. U pripremi je realizacija naloga za sanaciju šteta od nevremena u vrijednosti 97.013,07 KM. Cijene usluga na sanaciji asfaltnih puteva su porasle u odnosu na prethodnu godinu, dobrim dijelom zbog velikog rasta cijene bitumena (prekid rada Rafinerije Brod), više cijene rada uopće. Već godinama imamo problem sa ažurnošću izvođača na sanaciji udarnih rupa, oštećenja na asfaltu. Naime izvođači ponude cijene i taj posao im odgovara dok ne dobiju na tenderima neki veći posao asfaltiranja (često izvan Tešnja). Nakon toga realizaciju naloga čekamo prilično dugo. Zbog toga trenutno Općina i Komunalno preduzeće, analiziraju mogućnosti (tehničke, ljudske i finansijske) na vršenju ovih radova kroz JP Rad.

U dosadašnjem dijelu sezone realizovani su ili u pripremi nalozi na održavanju makadamskih puteva:

	Sanacija makadamskih puteva 2018.
Izvođač radova	"KM gradnja" Tešanj
Vrijednost ugovora	99.335,93 KM
Vrijednost realizovanih naloga	88.032,51 KM

Na makadamske puteve u Općini je ugrađeno **cca 5000 m³ posipnog materijala**. Ukupno je realizovano ili se realizuje naloga u vrijednosti 88.032,51 KM. To je umanjeno za 22.450,59 KM u odnosu na planirani budžet. Razlog za umanjeno troškova je umanjena cijena radova za oko 30 % u odnosu na prošlu kalendarsku godinu, postignuta putem Javnih nabavki E- aukcija.

U toku je procedura ugovaranja poslova za sanaciju šteta od nevremena na makadamskim putevima. **vrijednost Javne nabavke je 51.316,20 KM bez PDV-a.**

U dosadašnjem dijelu sezone realizovani su ili u pripremi nalozi na održavanju putnih kanala i propusta:

	Sanacija putnih kanala i propusta 2018.
Izvođač radova	"KM gradnja" Tešanj
Vrijednost ugovora	76.306,23 KM
Vrijednost realizovanih naloga	71.027,07 KM

U toku godine je urađeno čišćenje putnih kanala u dužini od 22.500 m. Radovi na sanaciji putnih kanala i propusta teku planiranim dinamikom i bez većih problema na terenu. Ukupno je realizovani ili je u fazi realizuje naloga u vrijednosti **71.027,07 KM**, što je umanjeno za 30.653,40 KM u odnosu na planirana sredstva u Budžetu. Razlog za umanjeno troškova je umanjena cijena radova za oko 35 % u odnosu na prošlu kalendarsku godinu, postignuta putem Javnih nabavki – E- aukcija.

Pored navedenih poslova u toku sezone, u više navrata je urađeno košenje bankina popred lokalnih puteva u vrijednosti od 20 000 KM. Što je oko **200.000 m² bankina**, ugovoreno kroz Program komunalne higijene za 2019. godinu.

Horizontalna i vertikalna signalizacija

Na poslovima vertikalne signalizacije u 2019. godini radilo se na realizaciji Ugovora zaključenog sa firmom "Buljan Ceste" doo Kreševo-Nabavka i sanacija vertikalne i turističke signalizacije. Vrijednost Ugovora je 19.746,09 KM. Za postavljanje horizontalne signalizacije Ugovor je potpisan sa firmom "ECO-INVEST" doo Tuzla, a vrijednost Ugovora iznosio je 22.9776,90 KM sa PDV-om i bit će realizovani do kraja godine. I ove godine u okviru horizontalne signalizacije obnovljene su središnje i rubne linije u dužini od oko 30 km, pješački prelazi, stop linije, ostrva u površini od oko **2200 m²**, **76** parking prostora i **158** natpisa na kolovozu u dijelu vertikalne signalizacije postavljeno je oko **70** raznih saobraćajnih znakova, **10** saobraćajnih ogledala i oko **150** m odbojne ograde.

Cestovni objekti

U ovoj godini općina Tešanj je sklopila Ugovor sa JP "RAD" Tešanj o korištenju i održavanju četiri parking prostora (Parkiralište "Musala", parkiralište u ul. "1.marta", parkiralište "Natkriveni dio rijeke Tešanjke" i parkirališta u ul. "Kralja Tvrtka") **za oko 140 mjesta za parkiranje**. Izvršena je nabavka dodatna tri parking aparata, pa je završetkom radova uz rijeku Tešanjku, obezbijedene nove površine za parkiranje u punom zakonskom sistemu naplate i upravljanja. Osim više reda u upravljanju parkinzima, punoj zakonitosti naplate, postoje i finansijski efekti koje ćemo moći sagledati s krajem kalendarske godine.

Ove godine kao i prethodnih, općina Tešanj je ugovorila i postavila **6** novih autobusnih nastrešnica, tako da ih sada na cijelom području općine Tešanj ima oko **70** raspoređenih u svim dijelovima općine. Za njihovo održavanje i održavanje odbojnih ograda općina je izdvojila oko 18.000,00 KM .

Regionalne i magistralne ceste

Održavanje Regionalnog puta 474 Prnjavor-Novi Šeher nije u nadležnosti općine Tešanj, a veoma je važno za sam saobraćaj i život na ovim prostorima. Nažalost u 2019. godini došlo je do pada kvaliteta održavanja ove ceste, od sanacije udarnih rupa, do horizontalne signalizacije i slično. Općina je najmanje 10 do 15 puta slala pisma, zahtjeve, urgencije i slično, ali je to uglavnom imalo malog ili nikakvog efekta. U rekonstrukciji se nalaze poslovi za koje smo urgirali, kao što je zamjena propusta na R474 kod Osnovne Škole Huso Hodžić, jer je projektom potvrđeno da je ovaj propust neadekvatan i da utiče na izlivanje potoka, plavljenje ceste, pa i same škole. Općina je platila projektovanje i od početka 2019. godine poslala mnoštvo dopisa, organizovali 3 sastanka kod Ministra, ali problem do dana pripreme ove informacije nije riješen. Naredna voda bi ponovo mogla poplaviti dvoranu škole. Istovremeno, Ministarstvo i nadležna Direkcija imaju značajne investicije na regionalnim cestama u Zenici, Kaknju i drugim područjima ZDK. Treba reći da je u 2019. godini okončana izgradnja mosta na rijeci Usori i da je to značajan projekat na R474, ali to ne smije značiti zapostavljanje drugih potreba na ovoj saobraćajnici.

Magistralni put M4 je u nadležnosti JP Ceste FBiH. Bilo je i ima određenih problema na održavanju ove saobraćajnice, ali je veći problem potreba za nekoliko značajnih investicija. Kružni tok Jelah, Priključak za Poslovnu zonu Glinište, naselje Ljetinić, Raskrsnica Tešanjka, te nedostatak pješačkih staza. Neki od projekata su u podmaklim fazama projektovanja i rješavanja vlasničkih odnosa, ali u 2019. godini nije došlo do realizacije.

Završna razmatranja

Na kraju, treba posebno napomenuti da je održavanje putne infrastrukture ukupno oko 250 asfaltnih i 210 makadamskih cesta sve veći izazov iz mnogo razloga: sve intenzivnijeg saobraćaja, većeg broja vozila i učesnika u saobraćaju, sve starije saobraćajne infrastrukture rađene u proteklom periodu, te naravno sve viših zahtjeva i standarda koji se očekuju.

Trendovi koji su uočljivi:

1. Putna infrastruktura je iz godine u godinu starija i sama posebi više amortizovana, a iz godine u godinu sve je više vozila i sve je veće opterećenje na saobraćajnicama. To traži i veće troškove održavanja. Rastu cijene goriva (akcize), raste cijene rada i sve je manje radne snage dostupne za zanatske radove (ivičnjaci, propusti, rešetke...). Na početku godine, a i kod usvajanja Rebalansa povećana su sredstva za održavanje puteva na više stavki.
2. Ljudi sve teže dopuštaju gradnju infrastrukture (vodovoda, kanalizacije, električne energije, optičkih kablova i sl.) u vlastitim parcelama. Zbog takve situacije, značajan dio ovih instalacija je u putnom pojasu ili direktno kroz saobraćajnice (veliki vodovodi: Pousorje, Medakovo-Trepče, Raduša). To ponovo izaziva dodatna oštećenja puteva. Tokom gradnje, a i kasnijeg održavanja ovo komplikuje samo održavanje puteva i njihovu prohodnost.
3. U budućim projektima treba težiti kompletnosti u izvođenju. Drugim riječima, svi projekti u kojima je izostavljano postavljanje ivičnjaka, kvalitetna odvodnja površinskih voda (zbog želje za više kolovoza) itd. prije ili kasnije dovedu do situacije da se ovo pitanje mora ponovo rješavati. Tako smo se u ove dvije godine bavili površinskom odvodnjom i sanacijom bankina na mnogo dionica asfalta koje su rađene prije 10 ili više godina sve je veća potreba za tzv. „represivnim djelovanjem" u pogledu svjesnog zatrpavanja kanala i propusta (uočeno je i reagovano od općine zbog nekoliko vrlo ozbiljnih problema u 2019. godini), i tokom naredne i narednih godina će biti veća potreba za radom inspeksijskih organa ali i mjesnih zajednica i drugih. Ovo se dešava na svim kategorijama puteva: lokalnim/općinskim, regionalnim/kantonalnim i magistralnim federalnim.
4. Uočava se sve manji entuzijazam građana u pogledu održavanja putnog pojasa pored vlastitog dvorišta/avlije od košenja pa nadalje (ne odnosi se na privatni posjed nego putni pojas). Ovo će iziskivati više sredstava u održavanju u godinama koje su pred nama

OBRADIVAČ:
Služba za finansije, privredu,
komunalne i inspeksijske poslove

Hamzaliya Hojkurić dipl.ecc

PREDLAGAČ:
OPĆINSKI NAČELNIK

Mr. Sc. Suad Huskić,